

FITOSANITARNA UPRAVA RS

Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: 01 309 4379 Telefaks: 01 3094 335
e-mail: FURS.MKGP@gov.si

Številka: 327-01-271/05

Datum: 21. junij 2005

**NUJNO OPOZORILO O NEVARNOSTI ŠIRJENJA
NOVEGA ŠKODLJIVCA KOSTANJA**

V Sloveniji je bila 17. junija letos prvič potrjena najdba kostanjeve šiškarice *Dryocosmus kuryphilus*, novega in nevarnega škodljivca kostanja. Na podlagi obvestila italijanske službe za varstvo rastlin o vnosu potencialno okuženih sadik kostanja v Slovenijo iz predela v Piemontu v Italiji, kjer je prvo napadeno območje kostanja v Evropi s kostanjevo šiškarico, je fitosanitarna služba pričela s preiskavo, kam so bile te sadike prodane. Vnesenih je bilo 1250 sadik, od tega so trenutno le za polovico znani prejemniki. Sistem rastlinskega potnega lista za kostanj omogoča sledenje le do profesionalnih kupcev sadik (drevesnice in trgovine), ne pa do končnega kupca. Na dveh lokacijah: v Biljah pri Novi Gorici in Zgornji Pohanci pri Krškem so gozdarji oziroma fitosanitarni inšpektorji našli sadike iz te pošiljke, ki so imele znamenja napada. V pooblaščenem laboratoriju je bila v uradnih vzorcih z obeh lokacij potrjena najdba kostanjeve šiškarice.

V skladu z določbami EU zakonodaje in zakona o zdravstvenem varstvu rastlin je Fitosanitarna uprava RS 21. junija 2005 izdala odločbo o nujnih ukrepih za preprečevanje vnosa in širjenja kostanjeve šiškarice *Dryocosmus kuriphilus*.

Kostanjeva šiškarica je trenutno eden od najbolj nevarnih škodljivcev pravega kostanja. Osica odlaga jajčeca v brste, izlegle ličinke pa povzročajo zadebelitve (šiške) na poganjkih, glavni listni žili ali pri osnovi socvetij šele naslednjo pomlad. Prizadeti poganjki zastanejo v rasti ali se sploh ne razvijejo. V nasadih za pridelavo plodov (maroni) so lahko izgube tudi 50-70%. V gozdovih povzroča škodo zlasti na mladih rastlinah, zmanjša pa tudi pridelavo plodov in prirast lesa. Izvira iz Kitajske, od koder je bila po nesreči vnesena na Japonsko, v Korejo in v ZDA, najverjetneje z uvozom okuženega sadilnega materiala. V teh državah povzroča veliko škodo. V Evropi je bila kostanjeva šiškarica prvič najdena v Piemontu v Italiji leta 2002, kamor so jo zopet zanesli s sadilnim materialom za žlahtnjenje pravega kostanja, lani pa so jo iz Italije zanesli tudi v Francijo (Bretanija).

Najbolj ogrožena gostiteljska rastlina je pravi kostanj (gozdni in gojeni, čigar plodovi so znani kot maroni) *Castanea sativa* Mill., ki je kot gozdno drevo zelo razširjen v južni in srednji Evropi.

Ker so se ličinke kostanjeve šiškariče v zadebelitvah (šiškah) že zabubile, je velika nevarnost, da se bodo vsak čas izlegle odrasle osice, ki bodo zletele in z odlaganjem jajčec infestirale gojena in gozdna drevesa kostanja. **Zato Uprava poziva vse gojitelje, ki so kupili sadike kostanja v jeseni 2004 in spomladi 2005 kjerkoli v Sloveniji in jih posadili, da jih nemudoma temeljito pregledajo. V primeru, da so na letošnjih poganjkih ali listnih žilah kakršne koli zadebelitve, je potrebno o tem takoj obvestiti uradno službo na telefon 041 354 405, 01 309 4379 ali e-naslov: furs.mkgp@gov.si. Slike znamenj, navodila za ukrepanje in druge informacije o tem škodljivcu so na spletni strani <http://www.furs.si>.**

mag. Katarina Groznik, l. r.
Direktorica

Vročeno:

- javno naznanilo na krajevno običajen način,
- Center za obveščanje RS,
- Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo lovstvo in ribištvo,
- Zavod za gozdove Slovenije
- arhiv, tu